TIGR A HYENA,

čili

Napoleon III. a Eugenie.

Historický román z posl. dob.

(Pokračování 88.)

"Nyní ale zůstanete u nás, Markéto", pravila Dolores laskavým tónem. "Vy ani nevíte, jakou radost mi to působí, že se vám mohu aspoň něčím za všecko to dobré odměniti, co jste mi učinila."

Olympio zůstavil Markétu v ošetřování své ženě a odešel do své pracovny. Již nechtěl ani hodinu odkládati, neboť byl již nad Endemem rozsudek vynesl, a tento rozsudek měl se již příští noci vykonati, aby ten bídník, jenž v obleku policejního jednatele bezpečným se cítil, ještě nových ukrutností nespáchal. Olympio se posadil k psacímu stolu. Výraz jeho tváře byl vážný, a čelo jeho bylo svraštělé. Počal psáti takto:

"Madame!

Níže podepsaný vás žádá o rozkaz k zatknutí a odpravení policejního jednatele Maragnona, jenž se vlastně jmenuje Endemo a jenž se dříve vydával za vojvodu de Medina. Vykonání toho rozkazu a zodpovědnost za něj béře na sebe

Olympio Aguado".

Složil psaní a zapečetil je. Pak napsal pozvání na zpovědníka císařovny, a mimo to ještě vyzvání na policejního jednatele Karla Hotte a Grilliho, aby večer k desáté hodině k němu se dostavili.

Také tato psaní zapečetil. Pak zatrhl zvoncem, a hned na to se objevil ve dveřích jeho věrný sluha Valentino. Tento býval druhdy štíhlý a vysoký, ale nyní byl již o mnoho silnější, že musel míti každý před ním úctu.

"Co ráčíte poroučet, pane?" tázal se, zůstav u dveří.

"Valentino," pravil Olympio, "mám pro tebe důležitou úlohu. Musíš to ale všecko vykonat co nejrychleji a přísně dle mých slov. Jdi do Tuillerií a odevzdej toto psaní komořímu, jenž právě službu koná, aby je i hned císařovně dodal. Tím obdržíš písemný rozkaz, v němž se nařizuje zatknutí a odpravení Endema, jenž se zde jmenuje Maragnon."

"I zaplať pán Bůh!" zvolal Valentino, a z jeho slov bylo lze souditi, že mluví z nejhlubšího srdce.

"Pak odevzdáš toto druhé psaní zpovědníkovi císařovny. Bude-li chtít ten rozkaz viděti, ukážeš mu ho. Tato dvě psaní jsou na policejního jednatele Grilliho a Hotte."

Valentinova tvář, na níž bylo právě výraz radosti a spokojenosti pozorovat, jevila na sobě náhlé udivení.

"Vy tedy ráčíte těm dvoum jednatelům nařiditi, aby ho zatkli?" tázal se Valentino.

"Ne, to nechci. Dříve poslyš, co ti chci říci. V těch dvou psaních není o žádném zatčení ani zmínky, že nebude ani Grilli ani Hotte věděti, oč se tu jedná. Ten rozkaz od císařovny jim ale neukážeš. Já je sem objednal jen proto, aby byli za svědky."

"Dobře, teď tomu rozumím."

"Kdyby se ale omlouvali, že mají nějakou jinou službu a že se nemohou ke mně dostaviti, řekneš jim jen tolik, že toho vyžaduje služba císařovny, a oni pak hned půjdou."

"Toť je výborné!" zvolal Valentino.

"Pak pospíšíš do ulice Bagnolet—"

"Nedaleko hřbitova Pere Lachaise?"

"Ano, tam. Na konci této ulice stojí velké a nízké stavení, které jest od ostatních domů ohradou odděleno. Až přijdeš mimo tento dům, nalezneš v té ohradě dveře. Těmito dveřmi vyjdeš do postranního dvora a tam se poptáš po Haydemannovi, po pařížském katu."

"Ano, račte poroučet."

"Jen jemu samému odevzdáš ten rozkaz od císařovny a řekneš mu, že se má ta poprava příští noci v jeho dvoře státi. O půl noci přijdou k němu ti dva svědkové, zpovědník císařovny a zločinec Endemo."

"A což bude-li chtít Haydemann s vámi mluvit?" tázal se Valentino.

"Ať přijde sem. Já ale přijdu o půl noci k němu. Z ulice Bagnolet pospíšíš do paláce nebožtíka markýze de Montholon, je tam ještě jeho služebník Leon—"

"Toho znám dobře", zvolal Valentino pln radosti, an viděl, že mu Olympio tak důležité úlohy svěřuje.

"Leon je odhodlaný a silný chlapík."

"Který toho falešného vojvodu rovněž tak nenávidí, jako já," doložil Valentino. "Já mu potřebuju jen říci jméno, a již bude celý hořet."

"Dobře, vezmi tedy Leona s sebou a jdi na Boulevard Bonne Nouvelle. Ty znáš ten dům, v kterém tak zvaný policejní jednatel Maragnon bydlí?"

"Ano, ten znám."

"Postavte se tam, aby vás nikdo neviděl, a pozorujte ten dům. Přijde-li Endemo časně domů a vyjde-li ještě večer zase do města, jděte za ním,—přijde li ale teprv pozdě, postarejte se o to, aby již z domu nevyšel. K jedenácté hodině ho musíte míti na každý pád v rukou, — kdybyste se ho měli třebas násilím zmocniti. Já vám dávám neobmezenou moc. Bude-li se ten padouch zdráhati, svažte ho, ale pevně. Pak ho naložte do fiakru a dovezte ho do ulice Bagnolet. Čtvrt hodiny před půl nocí musíte ho odvléci do katova dvora, kde mne již naleznete. Rozuměl jsi všemu, co jsem ti řekl, Valentino?"

"Ano, já rozuměl — jen o to mám starost, zdali císařovna ten rozkaz skutečně vydá."

"Ty víš velmi dobře, co v tom vlastně vězí," usmál se Olympio. "Proto buď bez starosti, já ti za to ručím, že ten rozkaz obdržíš."

Tato jistota zapudila u Valentina poslední obavy. Vzal všecka psaní, poklonil se a spěchal vykonat, co mu bylo uloženo.

Olympio mohl ovšem s celou jistotou říci, že císařovna ten rozkaz vydá, jen když on zodpovědnost za něj na sebe vezme.

Když byl Valentino odešel, odebral se Olympio do paláce španělského vyslance, aby mu oznámil, že jest Juan mrtev. Zároveň mu také ohlásil, že se svou manželkou za krátký čas z Paříže odjede a do Madridu se odstěhuje, aby tam zbytek svého života v pokoji ztrávil.

Pak se zase vrátil do svého paláce, povečeřel se svou manželkou a s Markétou a pak přijal zpovědníka císařovny, kterýž byl právě v čas, na kterýž jej byl k sobě pozval, se dostavil. Olympio mu nabídl sklenici španělského vína, aby prý se posilnil na tu práci, kterouž bude mít až pozdě v noci.

"Já nevím, velebný otče", pravil Olympio, "zdali znáte již příčinu, pro kterouž jsem se osmělil vás sem pozvati."

"Císařovna byla právě tak milostivá a sdělila mi, že se tu jedná o poslední útěchu pro odsouzence", odpověděl zpovědník.

"Tato útěcha bude jen krátká, velebný otče, a proto jsem si dovolil právě vás sem pozvati, jelikož jste ve svém duchovním úřadě velmi zkušený a rázný. Zde se jedná o duši zatvrzelého hříšníka, jež má na věčnost se odebrati, je to zločinec nenapravitelný, kterého nyní světský trest stihne."

"My všickni jsme hříšníci, šlechetný pane."

"Ale každý jiného druhu. Ten zločinec jest ale mnohem větší hříšník než my všickni. Při tom se ale nejedná o vyšetření a dokázání jeho viny, poněvadž je tato již stokrát dokázána, nýbrž jen o poslední útěchu svaté církve, kteréž bych tomu hříšníkovi nerad odepřel.—Vy tedy přicházíte, abyste ten úřad vykonal?"

"Ano, když je to vůle boží."

"A více vám nemusím vykládati, velebný otče. Bezpochyby jste viděl rozkaz císařovny a slyšel jste také její slova, — všecko ostatní uslyšíte od samého odsouzence. Nemyslete, že já také patřím do počtu těch, kteří své moci k tomu zneužívají, aby se zbavili osob jim nepohodlných. Já bych tu moc měl, ale neužil bych jí nikdy."

Císařovnin zpovědník, potměšilý jezovita již dospělejšího věku, jehož obličej měsíci se podobal, pohlédl na Olympia a pravil:

"Vidíte, tedy jsem vás měl nepravě v podezření."

"To se mi často děje, velebný otče, ale já se o to nestarám. Mně se zdá, že záleží hlavně na tom, když má člověk dobré svědomí, a mé svědomí mne nehněte."

"Blaze tomu, kdo to může o sobě říci, šlechetný pane."

"Ano, blaze tomu, a já bych toho také vám přál", doložil Olympio významným hlasem, neboť věděl, že tento zpovědník císařovně odpustky napořád uděloval, jen aby účelu svého řádu a kardinála Antonelliho dosáhl.

Nyní oznamoval sloužící Aguadovi, že přišli oba policejní jednatelé Grilli a Hotte. To bylo zpovědníkovi právě milým, neboť ho rozmluva s Olympiem netěšila.

"Uveď ty pány sem," velel Aguado,—"ještě nebude snad ani jedenáct hodin, máme ještě čtvrt hodiny času."

Zpovědník vypil své víno a zdvihl se, aby nebyl ve společnosti s těmito lidmi.

Karel Hotte a Grilli vstoupili do Olympiova pokoje. Měli na sobě dlouhé kabáty, bílé vesty a kravaty, jako kdyby byli do nějaké zábavy přicházeli. Valentino jim řekl, že se tu jedná o službu pro císařovnu a proto myslili, že se musí obléci jako do dvorní společnosti.

Olympio si prohlížel oba pány s opovržením, a když se tito, jaksi zaraženi, před ním a před zpovědníkem uklonili, ukázal na několik sesslí a pravil:

"Pojďte dále, pánové, ještě máme čtvrt hodiny času do toho výkonu, k němuž jsem vás pozval. Račte si posloužiti. Ještě máme před sebou několik hodin práce a tu je nejlépe, když se člověk trochu posilní."

Oba jednatelé mohli si nyní tím méně vysvětliti, oč se tu jedná. Celý ten výstup měl do sebe něco neobyčejného. Don Aguado měl na sobě jenerálskou uniformu, a v celém jeho jednání byla jakás velebná vážnost—a k tomu ještě ta mohutná postava a přítomnost císařovnina zpovědníka. Grilli a Hotte uposlechli a posadili se.

"Jen si pomyslete, pánové, jako podivná otázka mne minulé noci napadla," jal se nyní Olympio slova. "Vy se tomu snad jen usmějete, ale když člověk celou noc ani oka zamhouřiti nemůže, vynořují se před ním mnohdy všelijaké obrazy a otázky, na které si jindy nevzpomene. Nuže, mne napadla otázka, kdo by asi císařovně ze všech těch úředníků a služebníků věrným zůstal, kdyby nějakou kouzelnou mocí poměry náhle se změnily, jak to bývá někdy v těch báchorkách, a kdyby se stala z císařovny prchající žebračka?"

Zpovědník napnul sluchy—nyní se obrátil stranou, sepjal ruce a šel na druhý konec pokoje, an zatím oba policejní jednatelé tázavé pohledy spolu vyměnili.

"Já bych přece rád věděl," mluvil Olympio dále, "zdali ministr Chevreau a princové z císařova příbuzenstva, zdali hraběnka Rasponi a Madame Valentin, zdali hraběnka Pepoli a Madame Turr, zdali jenerál Moris a hraběnka Gajau, zdali baron David a pan Lebouet také potom k císařovně tak úslužní budou. Vy bezpochyby víte, že všecky tyto vznešené osoby nyní císařské rodině velmi oddány jsou, a že často přicházejí a o své věrnosti ji ujišťují. Jak vidím, je to neobyčejná myšlenka, neboť mi na ni nikdo z vás neodpovídá, ale mně se zdála býti minulé noci docela přirozenou. Já jsem se ptal sám sebe, zdaliž by některá z těch osob také potom v Tuilleriích se ukázala? A takových osob je velké množství, a ty všecky užily od císařských manželů velkých dobrodiní. Máme tu ještě baronku Cassiron, paní Vyse, hraběnku Primoli a paní Ratazzi, pak kněžete Gabrieli, hraběnku Aventi, syna Jeronyma Bonaparta, vojvodu de Grammont, pány Rouher a Olivier, zpovědníka císařovny a Graniera, císařského novináře, kterého si drží dvůr jako na krmníku, — táži se, zdaliž by jen jeden z nich u císařovny zůstal, kdyby se náhle v žebračku proměnila? O císaři ani nemluvím, ten má své maršálky a jenerály — ale císařovna. To bych přece rád věděl, má-li u sebe jen jediného člověka, o němž by se mohlo říci, že se u ní drží z pouhé lásky a věrnosti. Vy mlčíte a nemůžete mi ani jediného udati. Pak je císařovna v skutku velmi chudá a politování hodna, a měla by někdy něco podobného udělat, aby všecky ty břichopásky a ošemetné dvořany skrz na skrz poznala. Na pouhé slovo ať nevěří nikomu. — Nyní však máme již čas, pánové, naše povinnost nás volá. Račte býti tak laskavi a jít se mnou k mému kočáru."

Olympio sešel se svými hostmi dolů a přišed s nimi ku kočáru, jenž čekal před palácem, pobídl nejprve císařovnina zpovědníka, aby se do něho usadil, pak tam vsedli Grilli a Hotte a na posledy se usadil Olympio vedle zpovědníka. Kočár se hnul a jel úprkem ulicemi dále.

Olympio nepromluvil ani slova a byl ještě vážnější, než dříve.

Konečně zahnul kočár do ulice Bagnolet.

Grilli a Hotte se tajně ťukli, neboť již počali tušiti, oč se tu jedná, když kočár před domem pařížského kata se zastavil, a když jim vyšel Haydemann se světlem vstříc.

"Zdá se, že to bude něco slavného", šeptal Grilli, když byli Olympio a zpovědník z kočáru vystoupili.

"To bude stát někoho život", odpověděl Hotte šeptem, jemuž se to všecko jaksi nelíbilo.

Kat se poklonil před jenerálem a před knězem a pak také před oběma policejními jednateli.

Jeho postava dělala při plápolajícím světle zvláštní a skoro děsný dojem. V tomto okamžiku vypadal skutečně jako kat ze středověku.

"Je odsouzenec již zde?" tázal se Olympio, když vešel do katova domu.

"Před čtvrt hodinou byl mi sem odevzdán", odpověděl Haydemann hlubokým hlasem, a právě v tu chvíli bila na věžích dvanáctá hodina.

"Kde je jednatel Maragnon?" tázal se Don Aguado nahlas, že to mohli také Grilli a Hotte slyšeti.

"V zadním stavení u mých pacholků."

"A máte popravní lešení již hotové?"

"Všecko dle rozkazu, šlechetný pane: račte se podívat."

Kat otevřel zadní dveře, jimiž se vycházelo do prostranného a vysokou zdí ohraženého dvora.

Olympio a jeho průvodci přistoupili až k samým dveřím, i viděli na dvoře černé lešení, na němž stála guilotina.

Valentino a Leon stáli na blízku, držíce pochodně, a několik pacholků Heydemannových upravovalo ještě na lešení černou pokrývku.

Grilli zíral na tyto přípravy s tváří zděšenou, a Hotte se díval škaredým pohledem na guilotinu.

"Ti pánové budou nyní tak laskavi a dají si předložit císařský rozkaz, následkem kteréhož ta poprava vykonati se má", pravil Olympio tak pevným a vážným tónem, že proti tomu nikdo ani slova namítati se neopovážil, — "a vy jste přece ten rozkaz obdržel?" tázal se pak Heydemanna, k němu se obrátiv.

"Ten se nalezá v mých rukou," odpověděl kat a otevřel pokoj, z něhož byla jeho nešťastná dcera, oběť Persignyho, tenkrát ty klíče vzala, aby zachránila prince de Camerata.—"Račte jít dále."

Všickni čtyři pánové vešli do pokoje. U prostřed byl stůl, a na tom hořela lampa. Heydemann přinesl rozkaz a rozložil jej na stůl.

"Zde jest ta listina, veledůstojný pane", pravil Olympio.

"Pojďte se mnou k tomu odsouzenci," požádal nyní zpovědník kata, jenž pak se světlem v ruce před ním kráčel.

Když vyšli z pokoje, pravil Olympio, k oběma policejním jednatelům se obrátiv:

"Vy, pánové, budete svědky popravy, která se z císařského rozkazu této noci vykoná. Žádám vás, abyste nahlédli do toho rozkazu. Týče se jistého zločince, jménem Endemo, kterýž co policejní jednatel jméno Maragnon si dal. Počet jeho zločinů jest náramný. Vy budete za svědky, až se bude ze všeho vyznávat."

Hotte a Grilli pohlédli na listinu a uznali, že je pravá.

"Zpovědník císařovny připravuje toho odsouzence k smrti", mluvil Olympio dále. "Pojďte se mnou do dvora, kde stojí popravní lešení."

Oba policejní jednatelé uposlechli, pohlížejíce s hrůzou a strachem na mohutnou postavu muže, jenž se zdál býti oprávněn zde rozkazovati. Šli za ním k otevřeným dveřím, jimiž se vycházelo do dvora, a pak sešli po dřevěných schodech dolů.

Zatím co zůstal Leon se svou pochodní jako socha u popravního lešení státi, pokročil Valentino ku svému pánovi a oznamoval mu šeptem:

"Asi čtvrt hodiny před půl nocí odevzdali jsme toho falešného vojvodu katovi."

"Kde jste ho našli?"

"V peřinách na jeho posteli. Musel se obléci, pak jsme ho hodili do kočáru a přivezli sem."

"Ví co na něj čeká?"

"To uhádl hned, jak mne spatřil."

"Zdráhal se jít s tebou."

"S počátku ovšem; pak ale byl, jako vůbec všickni zbabělí hříšníci, docela malomocný. Třásl se, jektal zuby, a studený pot mu vyvstal na čele, když jsme ho odevzdali katovým pacholkům."

"Já myslím, že se ten padouch přetvařuje."

"To mu málo zpomůže", šeptal Valentino: "tam nahoře přestane všecka přetvářka."

Při tom ukázal na guilotinu.

Grilli a Hotte použili tohoto času a ustoupili trochu stranou.

"Kdyby zde nebyl ten císařovnin zpovědník," pravil Grilli šeptem, "musel bych to považovat za nějaký podvod."

"Já ne", odpověděl Hotte. "Což neznáte Olympia Aguada lépe?"

"Já vím jen tolik, že ho Bacciochi nenávidí a že—"

"To již neplatí", vpadl mu Hotte do řeči. "Nyní platí jeho slovo. Mluví se o něm podivné věci."

"Mluvte—já nevím o ničem."

"Že jest všemohoucí, a že císařovna všecko udělá, co on poručí. Ta listina jest v nejlepším pořádku. Don Olympio vyplatí panu Maragnonovi mzdu za jeho skutky jeho vlastní krví."

"Oho, tedy se musíme mít na pozoru před tím panem Aguadem. On snad nebude již vědět, že jsme—"

"Právě proto, že nás zná, vyvolil si nás za svědky, abychom věděli, co to má za následky, když někdo jeho nepřátelům slouží a jeho hněv na sebe popudí."

"Maragnon dělal až příliš mnoho", prohodil Grilli.

"On konal jen rozkazy Bacciochiho a následovně rozkazy císařovny."

"A nyní bude k rozkazu císařovny odpraven?"

"To bývá vždycky. Olympio trestá tím také císařovnu, neboť jí odnímá tento nástroj, — ale ticho, tam naproti zavrzly dveře."

Grilli a Hotte pohlédli přes dvůr na staré a velmi nevlídné stavení.

U jedněch dveří bylo viděti chumáč tmavých postav—nejspíše sem vedli toho odsouzence.

Olympio vzal císařský rozkaz s sebou a držel ho v ruce. Druhou rukou vzal od Valentina pochodeň a pokročil až k stupňům u lešení. Jeho vysoká a mohutná postava dělala při tom rudém osvětlení mocný dojem, i vypadal jako rytíř od tajného soudu, jenž má vykonat rozsudek smrti.

Temné postavy u dveří bylo již lépe viděti, poněvadž nesli pacholci po stranách dvě velké lucerny, kdežto jiní dva odsouzence, jenž se jako zběsilý s nimi rval, k lešení vedli.

Hned za ním šel kat Heydemann, a za tímto kráčel zpovědník, maje hlavu na prsa svěšenou a ruce sepjaté, kteréhož však nechtěl odsouzenec ani k sobě připustiti.

"To je hanebná vražda!" vzkřikl nyní Endemo. "Vy jste všickni od mého nepřítele na mne najatí. Kletba na vás! Což zde není nikdo, aby pro mne ještě nějaké vzkázání obstaral? Já vám dám peněz co budete žádat, jen do ráno posečkejte s tou popravou. Vy jste všickni oklamáni. To není pravda, že mám umříti. Když musím já na to lešení, musí tam jíti tisícové jiných, kteří jsou moji spoluviníci!"

Holomci, kteří byli Endema se chopili, vlékli jej přes dvůr, ač se jim bránil jako zběsilý.

Najednou spatřil oba jednatele a křičel:

"Grilli! Hotte? Pomozte mi! Což nevidíte, co mi chtí udělat?"

Endemo na ně zíral vyvalenýma očima, když jej vlékli okolo nich, i vypadal strašně. Jeho obličej byl smrtelnou úzkostí bledý a strhaný, ježaté vlasy mu viseli přes čelo, a po tomto mu tekly krupěje potu. Pysky měl bílé jako křída, i vypadal vůbec strašně.

"Ha, také vy mi nepomůžete, vy se chcete jen na to dívat jak mne zavraždí?" křičel nyní, skřípaje zuby. "Pak musíte také vy nahoru, neboť nejste o nic lepší, než já."

Katovi holomci dovlékli Endema až k stupňům u popravního lešení, na něž padalo rudé světlo pochodní, kteréž Olympio a Leon drželi.

Heydemann vyšel po stupních nahoru, Olympio a zpovědník šli za ním, oba pacholci s velkými lucernami postavili se nahoře po obou stranách stínadla. Leon a Valentino a oba policejní jednatelé zůstali dole.

Když pak Endemo, kteréhož nyní oba svalnatí pamahači katovi nahoru přivlékli, Olympia spatřil, jenž s pochodní v ruce vedle kata stál, vzal na se jeho obličej ještě ohavnější výraz, i zaskučel vztekem jako dravá šelma v kleci.

"Ze smrti si nedělám nic, té jsem již stokrát vzdoroval, — ale že jsem podlehl a že tam ten zvítězil, to mne dohání k šílenství, to mi nedá ani umříti."

Endemo sebou trhl zuřivě a chtěl se jim vyrvat z rukou a vrhnout se na Olympia, jenž tu stál jako socha; ale jeden z pacholků mu hodil silné černé sukno přes hlavu a stáhl je tak těsně dohromady, že Endemo málem se zalknul.

Olympio podal katovi listinu.

"Svažte ho", velel Heydemann.

Pacholci mu stáhli řemeny ruce i nohy a pak sundali sukno s hlavy. Nyní viděl, že jest malomocný, a že propadl smrti.

"Ve jménu císaře", počal nyní kat zvučným hlasem čísti, drže v ruce listinu, na kterouž světlo popadalo,—"uznali jsme za právo a poroučíme, aby bývalý policejní jednatel Maragnon, jinak Endemo zvaný, pro opětované zločiny proti bezpečnosti života guilotinou sťat byl. — Dáno v Tuilleriích a potvrzeno podpisem a pečetí jeho císařského Veličenstva."

Endemo se dal do zoufalého a strašně znějícího smíchu.

Kat odložil svůj černý talár, a Olympio pokročil ku předu.

"Ty stojíš na kraji hrobu", pravil tento zvučným a povzneseným hlasem. "Vypočítej nám nyní řadu svých zločinů. Ty můžeš jen jednou umříti, ačkoli jsi to nejméně stokrát zasluhoval. Vyznej se ze svých zločinů, abys mohl tamto svou hlavu lehčeji položiti."

"Ano, já je vypočtu!" zvolal Endemo s ďábelskou rozkoší: "a to mi bude právě pochoutkou. Jen toho jediného lituji a proto nebudu moci ani umříti, že vy a Dolores v manželství spolu spojeni jste."

"Mluv a zpovídej se!" velel Olympio.

"Starosta obce Mediny byl první, jenž padl mou rukou, za ním následoval starý Kortina, kteréhož jsem dal skrze jistého plavce neškodným učiniti. Dolores o tom ví. Já to byl, Endemo, jenž zasypal u Sebastopole podzemní průchod, neboť jsem myslil, že tam zahynete jako chycené krysy. Já jsem se také pokusil o to, aby vás ta krásná žena v Kamieši zavraždila, ale vy jste z toho nebezpečí vyvázl. Pak jsem přinesl, abych vás zničil, ty orsinské pumy do vašeho domu a to otrávené víno do vašeho vězení,—ale vím, kdo mne zradil, já vím všecko a byl bych tu Markétu smrtí potrestal, kdybyste mne byl nepředešel. Její matka, Gabriela Belangerová, zemřela mou rukou, rovněž jako princ Camerata. Já byl ten, jenž v zámku Fontainebleau smrtelnou ránu dýkou mu zasadil."

Endemo vypočítal své zločiny, jsa čím dál, tím více rozvzteklen a rozhorlen, že pak již nemohl skoro ani dech popadati. Nyní se na chvilku zamlčel.

"A což Juan, jehož uříznutou ruku jsi ukazoval, ty bídníče!" tázal se Olympio.

"Na toho jsem najal v Kahýře dva Řeky", poněvadž jsem se nemohl k němu dostat!" zvolal Endemo vítězně. "Juan miloval Markétu, a proto jsem jí přinesl darem jeho ruku."

Zpovědník a dole stojící svědkové otřásli se hrůzou, slyšíce o takových ďábelských zločinech, ano i sám kat, jenž byl již mnoho zločinců viděl a slyšel, hleděl s úžasnutím na Endema, jemuž musel první cenu přiřknouti.

"Vy všickni jste slyšeli, co ten odsouzenec na sebe [illegible]", pravil nyní Olympio [illegible] hlasem. "Pakli byl kdy spravedlivý rozsudek smrti vyřknut, jest to rozsudek tento, jenž odevzdává zločince Endema v ruce katovy."

"Jen vy jediný jste ušel jako nějakým zázrakem mým rukoum!" zvolal odsouzenec zuřivě a byl by se ještě v tomto okamžení na Olympia vrhl, aby svému zášti a své mstě zadost učinil, kdyby byl neměl ruce a nohy svázané.

"Modli se!" velel Olympio pevným a hlubokým hlasem.

Zpovědník císařovny pokročil k němu.

"Nechoďte ke mně!" vzkřikl tento, "zkuste svých spasitelných slov na zločincích u dvora! Tam aspoň najdete několik pokrytců. Můžete-li mne zachránit od smrti, pak vám uvěřím a budu se s vámi modliti tři dni a tři noci bez přestání, ale dříve byste mi musel dáti tolik času, abych mohl toho zde se světa sprovodit. Můžete to udělat? Ne, vy nemůžete. Tedy se ode mne kliďte."

Zpovědník sepjal ruce, poklekl na lešení a modlil se polonahlas, jsa náramně zděšen nad takovouto zatvrzelostí a zvrhlostí hříšníka.

"Klekni!" velel Olympio.

Pacholci strhli Endema na kolena.

"Modli se a nenapínej trpělivost svých soudců!"

Tu se najednou zdálo, že pojala odsouzence smrtelná úzkost, když spatřil ku práci již připravené stínadlo a holomky s obnaženýma pažema, kteří naň již čekali, i počal se tak silně třásti, až mu zuby cvakaly.

"Konejte svou povinnost", pravil Olympio, obrátiv se ku katovi.

Tento přistoupil k postrannímu sloupu stínadla, na němž bylo spouštěcí pero. V témž okamžení se vrhli pacholci na Endema, chtíce jej připnouti ku špalku. Divoká zuřivost probudila v něm znovu, i kousl jednoho z holomků tak silně do ruky, že tento strašně zaklel a ruku utrhl. Pak ale přivlékli Heydemannovi pomahači svou oběť tím surověji k stínadlu, přitlačili mu hlavu do žlabiny a přitáhli mu ji tak pevně, že by se byl Endemo málem uškrtil.

Kat se dotkl pera. Lesklá širočina se spustila a oddělila hlavu od trupu. Tento padl na duté a černým suknem potažené lešení, až se toto otřáslo, a z něho se vyvalil proud krve. Endemo byl odpraven.

Na rozkaz Olympia byla hlava a tělo Endema do cínové rakve položeny, a rakev byla pak poslána do Mediny, aby tam vojvoda de Medina levobočka svého otce pohřbil.

Markéta šla za několik dní na to do kláštera, aby tam co nebeská nevěsta zármutek a prázdnotu svého života modlením nahradila a nalezla pokoj, kteréhož jí Dolores přála.

(Pokračování.)

Studentský kousek.

Humoreska o. Antonie Meliš-Kuncharovov.

(Dokončení.)

"Jen zmužile, zmužile!" domlouval mi laskavě pan profesor, "však ono to půjde!" Bylo nám tehdáž přísně zapovězeno kouřit; avšak proto přece byl oblek můj vůní této Nicotem popsané bylinky tak načichlý, že pan profesor již po nějakou chvíli vzdor svému šňupání nos dosti zkoumavě krčil, významně na mne pohlížeje.

"Co to as cítí?" myslím sám u sebe, ale najednou se brvy jeho stahují a on tím ostřeji na mne pohlíží.

"Vy kouříte tabák!" ozval se náhle velmi přísně čekaje, co as na tuto hromovou otázku odpovím. Já se ale ve své rozpačitosti dlouho na výmluvu nerozmýšlím a jektám: "Bodejť bych kouřil natě!" Pan profesor dá se při mém naivním ale rozhodném vyznání do hlasitého smíchu a odpustil mně mé provinění. Za krátkou dobu na to byla má odpověď oblíbeným pořekadlem na celém gymnasiu mezi studenty.

"Ale kdepak je dnes Jedlička, vždyť jsem ho ani u oběda neviděl?" tázal se teď Vilém, "ani do šenkovny ještě nepáchl."

"Pst, pst!" napomínal Táborský. "Afrodita si ho objednala; ale to musí ostat "sub rosa", ať to pan Tobiáš neslyší."

"Kýho šlaka, snad nemá půvabnou manželku tento tučný Ganimed?" pravil Vilém.

"A což manželku? — Dceru má a to hezkou, a náš Jedlička nemá tak špatné gusto!"

"A ty stříbrňáky v truhlici páně Tobiášově budou as také svůdným lákadlem pro Václava!" doložil jiný ze společnosti.

"I ty jsi hned se svou suchopárnou praktičností a lakotným sobectvím po ruce! Což nemůže též někdy srdce k takové arkadské pastýřce zahořet? Ale, hle jak ten čas utíká! Mezi jídlem a hovořením, pitím a kouřením uplynulo tolik hodin a my nyní musíme již na zpáteční cestu pomýšleti, neboť beztoho jsme sem kvůli tomu Jedličkovi v špatném počasí zabloudili. Plaťme a nechme ho zde; on snad nepůjde ještě s námi. "Plaťme!" opakoval Táborský, koukaje s jednoho na druhého; "bude to beský účet, ale pro tentokrát musíte bratříčkové platit za mne, ale vám [illegible]"

Ale bratříčkové neodpovídali, pohlížejíce jako by najednou byli oněměli za kotoučky z dýmek vystupujícími.

"Nuž, což se k tomu nemáte, snad není vám líto, za kamaráda zaplatit?"

"Mé finance jsou na dranc!" ozval se konečně jeden.

"U mne je jako po vyhoření!" mumlal druhý.

"Mám kapsy jako sklo!" ozval se třetí.

"Nemohu loktem do kapes!" doložil čtvrtý a tak to šlo kolem stolu, až se konečně z toho záhadného oblaku vyloupla ta strašná pravda, že celá společnost je bez haléře. Jeden se spolehal na druhého, ukrývaje cestou tajemství o špatném stavu svých financí a doufaje, že ho jiný z bryndy vytrhne.

"To je krásné nadělení! co teď? Já vám dělal šaška a nyní? — —" prohodil mrzutě Táborský.

Celá společnost najednou byla jak opařena. Žádný nevěděl rady; seděli tu nad troskami požité tabule jako židé nad zříceninami Jericha.

"Táborský, ty nám musíš pomoci; jsi vždy tak vtipná hlava!" ozvalo se několik kolegů, jaksi zoufale k němu pohlížejíce.

"Jsi-li božím synem, pomoz si sám!" odvětil Táborský a ponořil se chvilku v hluboké přemítání. "Nenapadá mně nic chytrého!" mumlal, mna si mrzutě čelo.

"Eureka, Eureka!" vzkřikl náhle, radostně si poskoče.

"Co máš?" doléhali naň ostatní, chopíce se opět nitě přetržené řeči.

"Nalezl jsem prostředek, jak se odtud dostanem, aniž bychom platit museli!"

"To by byl zázrak, pravý zázrak; avšak vypravuj!"

"Seďněte si klidně a všichni, jakmile hostinský vstoupí, volejte, že chcete platit. Perte se na oko o čest placení, o to ostatní já se postarám."

"Platit? Vždyť jsi slyšel, že nemáme ani šajnového krejcaru!" namítali kolegové.

"Nic nedělá! Dělejte, jako byste měli plné kapsy peněz! Pane Tobiáši!" volal na to Táborský mohutným hlasem.

Tobiáš přiklusal.

"Platit, platit, platit, platit, platit, platit!" ozvalo se jak z jednoho hrdla a jeden odstrkoval druhého s místa, kde stál hospodský.

"Snad mne nechceš zahanbit, Nováku, dnes já vyrovnám účet."

"Nikoliv, já; dnes je to moji povinností, Srnko, bych za vás zaplatil!"

"Pryč odtud, Srnko a Nováku! V kapsách Šťastného je ještě dosti pětek, aby zaplatil za své kamarády. Pryč, pravím!"

Tobiáš hleděl na ty mladé pány, jak omámen, dívě se jejich horlivosti v placení.

"Hupmente, sapmente! ti se ještě poperou o čest zaplacení!" mumlal pro sebe; ale kolem něho se ta mládež strkala hemžila, křičela a tahala, že mu až uši zaléhaly.

"To je hluku, to je rámusu!" zkřikl náhle Táborský v tuto směsici hlasů. "Pánové, prosím o slovo!"

Hluk utichl a vše obrátilo se k Táborskému.

"Tak to nejde, pánové; aby se necítil žádný uražena a všichni v míru odtud odešli, musí se rozhodnout, kdo je hoden, aby účet vyrovnal!" pravil jaksi důstojně Táborský. "Jelikož však peníze se dostanou panu Tobiášovi, nechť je on sám tím soudem mimovolným. K tomu účelu zavažme panu Tobiášovi oči a kterého nejdřív z nás dopadne, ten bude platit!"

Pan Tobiáš se nemálo divil tomuto prazvláštnímu nápadu, avšak: "Kdo s vlky, musí výti," pomyslil si a svolil jak se zdálo trochu mrzutě k nevinnému tomuto žertu.

"Tys přec jen vtipná hlava!" ozvalo se as deset hlasů a hned byl šátek připraven a kolem očí páně Tobiášových obvázán.

Hospodský byl jako v Jiříkova vidění; ale nemaje velkou radost z vychytralého nápadu mladého studenta, počal ihned záměr jejich v skutek uváděti a hmatal tučnými krátkými pálci kolem sebe, zavadě brzy o stolici, brzy o stůl; neboť jakmile oči jeho zavázány, tu se to kolem něho rozprchlo, jako hejno vrabců a pan Tobiáš lapal pouze po vzduchu.

Táborský ale rychle otevřel tiše okno, jež vedlo přímo zahradou k silnici a kyna rukou soudruhům naznačil jim, aby jeden po druhém zvolna ven vyskakovali a utekli.

Všichni mu porozuměli a jali se o překot vyskakovat, tak že byl za malou chvíli pan Tobiáš sám a sám v šenkovně a jako zběsilý kolem se oháněl.

"Jak já přec některého chytím, počkejte šelmové! a lapl kočku u dveří. "Aha již mám jednoho!" zvolal a počal kočku ohmatávat, které však, chechtaje se hned zas pustil.

Tu vstoupila paní Madlenka a zůstala jako omráčena na prahu stát, překvapena jsouc tímto neobyčejným výjevem.

"I copak to děláš?" promluvila k němu udiveně.

"Juž ho mám!" zvolal opět Tobiáš nevšímna si otázky své ženy a zavadil nosem o kamna.

"Koho pak máš?"

"[illegible], jak já přece [illegible] chytím!" pravil hospodský a rozběhl se celý upocen a udýchán poznovu po šenkovně.

"Ale vždyť tu žádný není; prosím tě, copak třeštíš?" vysvětlovala paní Madlenka, ani slova z této komedie nepochopujíc a popošla do síně, by přece se přesvědčila, jak to dopadne. V tom ale lapil ji Tobiáš.

"Již ho mám, no konečně!" vyrazil ze sebe, oddychuje si jako měch v kovárně a rozvázal rychle šátek.

Ale jaké tu bylo jeho podivení, když zočil otevřené okno, strašnou prázdnotu kolem sebe a místo studentů nevinnou paní Madlenku ve své náruči.

"I pro pána krále, ti mně krásně vyfoukli! Hupmente!" dupnul si, "a což jsem rozum ztratil, že jsem se tak dal obalamutit?" V tom zas ho zasvrběl nos. "Hupmente, ty ošemetný nose, já ti přec nebudu věřit!"

"Ale, copak se vlastně děje?" ozvala se opět paní Madlenka.

"Nu, což tomu ještě nerozumíš, že mně ti šibalové utekli a nezaplatili?" vysvětloval hospodský, ukazuje na otevřené okno a vypravuje ženě svou nehodu.

To byla rána pro Terinku, když to uslyšela, ale jak velice se i s maminkou divila, když konečně pan Tobiáš jim zapověděl, o věci té slovíčkem ke komukoliv se zmíniti.

"Zvláště před panem Francem ať mi o tom nepípáte a před tím holobrádkem panem Jedličkou, který nebyl v šenkovně; nechci, aby kdo mohl říci, že mne ti ferinové tak obelstili!"

Terezka se těšila, že vše ještě tak tak vypadlo a nedělala si nic ze zlosti a mrzutosti otcovy doufajíc, že vše vezme jednou jiný konec. Snášela trpělivě všechny výčitky matičky, jen když pan Franc více nepřicházel.

Tety a kmotry strkaly arciť hlavy dohromady vypravujíce si o Terezce; ale ta se jen tiše usmívala; vždyť si dala s Jedličkou slovo, že se budou u zahradní zdi scházeti.

"Vidíš, co jsem ti řekla ráno, když si levou nohou s postele slézal? pamatuj si to!" zvolala vítězoslavně paní Madlenka, "a podruhé se nerouhej."

Pan Tobiáš myslel, že pan Franc se snad přece smíří; když se ale již nedal u Tobiášových viděti, tu ho to zamrzelo tak, že počínal být prosbám a vzdechům své dcery přístupnějším.

Svolil, aby ho Jedlička navštívil, chtěje přec seznati, co vězí v tom mladém panáčku. S počátku se choval chladně k Jedličkovi, nemohl mu toho odpustit, že mu zmařil krásnou vyhlídku na zazobaného zetě v osobě páně Francově; ale Jedlička si ho uměl předejít, dokázav, že něco umí a že si ho bude vážit. Tobiáše těšily velice nevšední vědomosti hospodářské pana Jedličky a když konečně nahlédl do vysvědčení pilného tohoto studujícího a když se přesvědčil, že skutečně mu nezbývá než zkoušky k doktorátu, dal se obměkčit.

Paní Madlenka ale vytáhla tajně v truhlici umístěné tolary a Terinka dala, aniž by o tom tatíček neb maminka čeho věděli, své dukáty, aby pan Jedlička měl peníze k doktorátu.

Nastaly druhé prázdniny a s nimi přišel mladý pan doktor Jedlička s diplomem v kapse. Položil diplom před pana Tobiáše na stůl a požádal ho o dceru. Pan Tobiáš se nadmul jako holub na střeše a přivinul doktorovaného pana zetě k rychtářskému srdci a od toho okamžiku již nelitoval, že si dcera jeho nevzala pana kancelářského.

Opět zavítala veselá společnost studentů do hospody páně Tobiášovy. Byli to naši ferinové, kteří přišli zaplatit lotos, co byli vloni dlužni zůstali. Pan Tobiáš zase dal připravit tabuli, za níž však se tentokrát nic neplatilo; neboť byla to snubní slavnost panny Terinky Tobiášové s panem doktorem Jedličkou.

DO BELLE PLAINE A OKOLÍ!

Uvědomuji tímto své ctěné rodáky, že jsem vykoupil od svého bratra, Václava Záleského

Obchod dřevařský

a posloužím krajanům svým se vším co by v oboru tom potřebovali, ochotně. Sklad jsem značně rozšířil a zvětšil tak že mám nyní

Největší zásobu

a

Nejlepší výběr

že většího nenajdete v žádném městě mezi Cedar Rapids a Council Bluffs. Naleznete u mne vše,

Prkna,

Šindel,

Latě,

Sklo do oken, vší velikosti

Vápno, to nejlepší

a

Cihly z cihelny v Chelsea!

vůbec veškeré stavivo jakéhož jest zapotřebí. Vše prodávám lacině, a neb tak lacino jako kdokoliv jiný. Proč by jste kupovali jinde, když Vám krajan tak dobře, neb lépe poslouží. Buďte pamětlivi hesla: "Svoji k svému a vždy dle pravdy."

Vždy k službám ochotný

Josef Záleský.

[illegible]

Hamburgsko-americká paroplavební společnost.

Hamburg-Amerikanische Packetfahrt Actien-Gesellschaft.

PŘÍMÁ POŠTOVNÍ PAROPLAVBA mezi

Hamburkem a N. Yorkem

[illegible]

Lodě vypravy konají se z

HAMBURKU do NEW YORKU každou středu

— a —

Z N. YORKU do HAMBURKU každý čtvrtek.

[illegible]

Přeplavní ceny:

Z Hamburku do Nove Yorku I. kajuta $120. zlata, II. kaj. $72 zlata, mezipalubí $32. papír.

Z Nov. Yorku do Hamburku: I. kaj. $100. zlata, II. kaj. $60. zl., mezipalubí $30. v papírech.

Děti od 1—10 roků platí polovičku. Kojenci z Hamburku do Nov. Yorku $2. zlata.

[illegible]

AUGUST BOLTEN

Wm. Miller's Nachfolger

[illegible]

JOSEFA PASTORA.

V New Yorku podají bližší zprávu generální jednatelové:

KUNHARDT & CO., 61 Broad Str., N. Y.

C. B. RICHARD & BOAS, 61 Broadway N. Y.

[illegible]

Chicago a Northwestern draha,

oblíbená cesta z

OMAHA

do

CHICAGO A NA VÝCHOD!

a ta

jediná přímá cesta do

Waterloo, Fort Dodge, Dubuque, La Crosse, Prairie Du Chien, Winona, St. Paul, Duluth, Janesville, Kenosha, Green Bay, Racine, Steven's Point, Watertown, Oshkosh, Fond DuLac, Madison a Milwaukee.

[illegible]

OMAHA A CHICAGO!

[illegible]

denní i spací vozy.

[illegible]

HLAVNÍ PŘÍPOJENÍ.

V Missouri Valley Junction do Sioux City, Yankton a do všech měst na cestě k Sioux City a Pacific railroad.

V Grand Junction do Fort Dodge, Des Moines, Ottawa a Keokuk.

V Marshall do St. Paul, Minneapolis, Duluth a všech míst severozápadních.

V Cedar Rapids do Waterloo, Cedar Falls, Charles City, Burlington a St. Louis.

V Clinton do Dubuque, Dunleith, Prairie Du Chien, LaCrosse a ku všem místům na drahách Chicago, Clinton, Dubuque, Chicago, Dubuque a Minnesota.

V Freeport do Freeport, Racine, Milwaukee a ku všem jiným místům ve Wisconsinu.

V Chicago se všemi drahami z Chicago jedoucími.

Lístky přímé

[illegible]

W. H. Stennett, — M. Hughitt,

N. Trissel, — G. C. Eddy,

J. H. Mountain, — N. Haight

[illegible]

Chicago, Rock Island a Pacific dráha,

The Great Central Route

VELKÁ ÚSTŘEDNÍ CESTA

z

OMAHA DO CHICAGO A NA VÝCHOD.

Via Des Moines, Davenport and Rock Island.

[illegible]

Dva vlaky zvláštní

[illegible]

Lístky veskrz k dostání ve všech vých. městech po

[illegible]

A. M. Smith, — H. Riddle,

[illegible]